

Retsudvalget 2011-12
REU alm. del , endeligt svar på spørgsmål 466
Offentligt

Akt 1.

3/5

JUSTITS MINISTERIET
Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. maj 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Anne Berg Mansfeld-
Giese
Sagsnr.: 2012-0030-0617
Dok.: 360269

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 466 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. februar 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dennis Flydtkjær (DF).

Morten Bødskov

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

M. Bødskov
+ skriv 3/5

Spørgsmål nr. 466 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren om nødvendigt med bidrag fra Skatteministeriet redegøre for udviklingen i antallet af underretninger om kædesvig i servicebranchen fra 2009-2011 opgjort på helårene 2009-2010 og første og andet halvår 2011?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Skatteministeriet og Rigsadvokaten.

Skatteministeriet har oplyst følgende:

”SKATs afdeling for Økonomisk Kriminalitet har i perioden 2010 – 2011 haft et kontrolprojekt i gang til afdækning af kædesvig. Ved besvarelsen er det lagt til grund, at der med ”underretning om kædesvig” forstås sager, hvor der er lavet anmodning til politiet om efterforskningsbistand mv. og/eller udkast til tiltalebegæringer.

I 2010 er der sendt 29 udkast til tiltalebegæringer og/eller anmeldelser til politiet. I 2011 er tallet 30, og det skønnes, at der foreligger en ligelig fordeling på 1. og 2. halvår.

Det er ikke muligt at udskille underretninger omkring servicebranchen. Der kan således i tallene være indeholdt enkelte underretninger vedrørende andre brancher.

Året 2009 ligger før projektets start. Derfor er der ikke eksakte tal for dette år.”

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”1. Sager om såkaldt kædesvig, der typisk vedrører systematisk skatte- og momskriminalitet begået af underleverandører i servicebranchen, er ikke registreret under en særskilt gerningskode i politiets sagsstyringssystem (POLSAS), og det er derfor ikke umiddelbart muligt at fremskaffe statistiske oplysninger om antallet af straffesager om kædesvig. Tilvejebringelse af en sådan opgørelse ville forudsætte en meget omfattende og resourcekrævende manuel gennemgang af et stort antal sager i politikredsene. Af samme grund er det heller ikke umiddelbart muligt at give nærmere oplysninger om antallet af sager om kædesvig inden for særlige brancher eller om, hvor mange un-

derentreprenørselskaber og skraldespandsselskaber der har været involveret i sager om kædesvig.

Jeg har til brug for mit bidrag til besvarelsen af spørgsmålene indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK), der mere generelt har oplyst, at kædesvig begås af underleverandører til virksomheder i servicebranchen (leverandører af serviceydelser). Disse underleverandører har ikke selv ansatte, men indgår kontrakter med endnu en underentreprenør, et såkaldt skraldespandsselskab. I dette selskab aflønnes de ansatte kontant, og der indeholdes ikke moms og skatter mv. Det resterende beløb er udbytte fra kriminaliteten, og dette udbytte hæves kontant fra skraldespandsselskabet.

Formålet med denne fremgangsmåde er at udnytte konkurrencefordelen ved at kunne tilbyde attraktive priser for serviceydelsen, da man på forhånd har besluttet at lønne sine ansatte kontant uden at indeholde A-skat mv. og hæve selskabets overskud uden at afregne moms og skatter.

Kædesvig kan beskrives med følgende eksempel:

Pengestrømmen

Underentreprenøren (B) fakturerer servicevirksomheden (A), og der overføres eksempelvis 500.000 kr. fra A til B. Skraldespandsselskabet (X) fakturerer efterfølgende B, og der overføres 480.000 kr. fra B til X. Hos X hæves pengene oftest kontant eller overføres til et vekselbureau, hvor de bliver udbetalt kontant i udenlandsk valuta.

Servicevirksomheden (A)

Selskabet er oftest et etableret selskab, der overholder bestemmelserne om bogføring, aflæggelse af regnskab mv. Selskabet indgår kontrakt med og modtager fakturaer fra underentreprenøren.

Underentreprenøren (B)

Selskabet kan have eksisteret i længere tid og have haft et fast samarbejde med A i længere tid. Selskabet fremstår som et reelt selskab. I de fleste tilfælde bogfører selskabet og aflægger regnskab mv. Selskabet har ofte et mindre overskud. Selskabet indgår kontrakt med og modtager fakturaer fra skraldespandsselskabet X.

På selskabets konto forekommer ofte transaktioner, som relaterer sig til daglig drift af en virksomhed. Derudover indgår større beløb fra A, hvoraf størstedelen efter kort tid overføres til X.

Formålet med selskabet er at bevare en fast forbindelse til A, idet A formentlig ville finde det mistænkeligt og utroværdigt, hvis personkredsen bag B ofte skiftede selskab eller gik konkurs.

Skraldespandsselskabet (X)

Selskabet vil enten være nystiftet eller have hvilet inaktivt siden stiftelsen. Selskabet vil ofte være et selskab med begrænset ansvar, men der er den seneste tid set eksempler med enkeltmandsvirksomheder. Xs levetid begrænser sig ofte til en enkelt momsperiode.

Selskabet benytter arbejdskraft, der lønnes kontant, og der indeholdes ikke A-skat mv. Selskabet fakturerer B og modtager betaling fra B. Selskabet overholder ikke bestemmelser om bogføring og aflægger ikke regnskab. På selskabets konto ses stort set kun betalinger fra B, der kort efter hæves kontant eller overføres til et vekselbureau, hvor pengene hæves i anden valuta end danske kroner.

Formålet med selskabet er at hæve overskuddet og undgå afregning af moms og skatter.

2. SØK har i sin udtalelse oplyst, at Hvidvasksekretariatet, der er en særlig finansiel efterretningsenhed hos SØK, i 2011 modtog 189 underretninger om finansielle transaktioner, som gav anledning til mistanke om kædesvig. I 2012 har Hvidvasksekretariatet indtil videre modtaget 25 underretninger af denne karakter.

Hvidvasksekretariatet og SKAT har i fællesskab nærmere analyseret 90 underretninger om muligt kædesvig, der er modtaget i Hvidvasksekretariatet i perioden fra den 1. januar til den 1. oktober 2011.

Det fremgår af analysen, at der har været pengestrømme for 226 millioner kr. på de konti, der er beskrevet i de 90 underretninger. Det er samtidig konstateret, at der er foretaget kontant-hævninger, herunder overførsel til vekselbureauer med henblik på udbetaling derfra, på 138 millioner kr. i disse sager.

Såvel blandt de selskaber, der er omfattet af underretningerne om muligt kædesvig, og blandt de finansielle institutioner, der anvendes af selskaberne til håndtering af pengestrømme, er der flere gengange.

Eksempelvis omhandler flere af de analyserede underretninger ét selskab og dette selskabs direktør, som har foretaget kontanthævninger på 16,9 millioner kr. i perioden fra april til august 2011. Et andet eksempel er ét vekselbureau, hvortil der i

perioden er overført i alt 58,4 millioner kr. fra forskellige konti i selskaber, der er beskrevet i 9 forskellige underretninger.

To af de underretninger, som Hvidvasksekretariatet modtog i 2011, kan nævnes som illustration af forløbet i en kædesvigs-sag.

En bank underrettede i november 2011 Hvidvasksekretariatet om et næsten nystartet selskab med en meget ung indehaver, som en uge efter kontoforholdets oprettelse havde modtaget overførsler på ca. 3 millioner kr. fra forskellige aktører inden for rengøringsbranchen. Kontohaver havde efterfølgende straks overført hele beløbet til en pengeoverførselsvirksomhed.

Selskabets leder havde over for banken oplyst, at selskabet skulle beskæftige sig med trådløs telekommunikation, men kontoen havde ingen transaktioner, der kunne indikere almindelig virksomhedsdrift. Banken havde derfor en formodning om, at kontoen alene skulle anvendes til pengetransaktioner.

En anden bank underrettede dagen efter Hvidvasksekretariatet om det samme selskab. I denne bank var der på selskabets konto modtaget mere end 1,5 millioner kr. fra forskellige servicevirksomheder på en uge, og hele beløbet var overført til samme pengeoverførselsvirksomhed.

Hvidvasksekretariatet videregav oplysningerne til SKAT, som nu har færdigbehandlet sagen og anmeldt selskabets ledelse til politiet for at have unddraget statskassen moms, A-SKAT og arbejdsmarkedsbidrag for ikke under ca. 6 millioner kr. Det fremgår af anmeldelsen, at der i en periode fra oktober til november 2011 blev overført 9,5 millioner kr. fra selskabet til et vekselbureau, hvor pengene er blevet hævet i euro.

3. Hovedparten af de underretninger om muligt kædesvig, som Hvidvasksekretariatet har modtaget, er videregivet til en særlig enhed hos SKAT, der behandler sager om kædesvig, og ca. 10 pct. af sagerne er oversendt til Task Force Øst eller politikredsene, hvis der har været umiddelbare efterforskningsmuligheder. Task Force Øst er en særlig enhed, der har til formål at koordinere og understøtte efterforskning og retsforfølgning af kriminalitet, herunder kædesvig og anden økonomisk kriminalitet, i rocker- og bandemiljøet.

Som anført ovenfor er det ikke umiddelbart muligt at fremskaffe statistiske oplysninger om antallet og karakteren af straffesager om kædesvig.

Jeg kan dog til illustration henvise til en sag, hvor en person med tilknytning til rockermiljøet blev fundet skyldig i bl.a. kædesvig for i alt ca. 11 millioner kr. i skatter, moms og ar-

bejdsmarkedsbidrag i forbindelse med en række bygningsopgaver. Den pågældende blev ved Retten i Hillerøds dom af 17. december 2010 idømt fem års ubetinget fængsel samt en tillægsbøde på det unddragne beløb. Dommen omfattede også bl.a. en overtrædelse af straffelovens § 191 om besiddelse af amfetamin med henblik på videreoverdragelse.

Jeg kan endvidere som eksempel nævne Retten i Lyngbys dom af 15. december 2011, hvor den tiltalte blev idømt tre års ubetinget fængsel samt en tillægsbøde svarende til det unddragne beløb for omfattende kædesvig, hvorved statskassen blev unddraget ca. 21 millioner kr. i skatter, moms og arbejdsmarkedsbidrag.

4. Som det fremgår, behandles hovedparten af underretningerne til Hvidvasksekretariatet om muligt kædesvig i første omgang hos SKAT med henblik på en vurdering af de skatte- og afgiftsmæssige forhold og stillingtagen til, om der er grundlag for en politianmeldelse. SØK vil sammen med SKAT bl.a. på baggrund af indberetningerne om muligt kædesvig følge området tæt, og SØK vil i den forbindelse overveje, om der f.eks. er behov for vejledninger mv. om politikredsens håndtering af denne type sager.

Jeg kan endvidere oplyse, at behandlingen af sager om kædesvig har været drøftet i anklagemyndighedens fagudvalg om økonomisk kriminalitet, hvor bl.a. SØK og alle politikredse er repræsenteret, og i det nationale forum om samarbejdet i skattestraffesager, hvor anklagemyndigheden, Rigspolitiet og SKAT er repræsenteret.

Justitsministeriet kan i tilknytning til ovenstående oplyse, at der som led i udmøntningen af flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden 2012-2015 er etableret en ny task force i Vestdanmark (Task Force Vest), der skal koordinere og understøtte indsatsen i Jylland og på Fyn bl.a. mod kriminalitet med udspring i rocker- og bandemiljøet, herunder i sager om kædesvig og anden økonomisk kriminalitet.

Der er endvidere som led i finanslovsaftalen for 2012 sikret en styrket indsats mod social dumping bl.a. ved, at Arbejdstilsynet, politiet og SKAT gennemfører større fællesaktioner mod brancher, hvor der er mistanke om ulovlig anvendelse af udenlandsk arbejdskraft. Det er i den forbindelse Rigsadvokatens vurdering, at disse aktioner som led i en koordineret og tværgående myndighedsindsats også i et vist omfang vil kunne bidrage til at afdække kædesvigssager.